

Rigspolitiet udviser arrogance over for tolkefaget

KOMMENTAR

Carina Graversen

Kære Thomas Østrup Møller. På Radio24syv 16. april 2019 betegnede Rigspolitiets kommunikationsdirektør udfordringerne med den nye tolkeordning som børnesygdomme. Eftersom Rigspolitiet tilsyneladende opfatter udfordringerne som opstartsvanskeligheder, er det overraskende, at du føler behov for også selv at forsvare ordningen i dit brev »Fakta om den nye tolkeordning« i Berlingske 18. april 2019.

Jeg køber 100 pct. argumentet om, at det ifølge Rigsrevisionens beretning var påkrævet og tiltrængt at løfte kvaliteten af tolkningen. Det har Translatørforeningen også gjort opmærksom på i årevis. Så langt er vi enige.

Filmen knækker, når du påstår, at Rigspolitiet var »lovæssigt forpligtet til at udfærdige et samlet udbud af tolkeydelser«. Kammeradvokaten havde vurderet, at

ydelsen var udbudspligtig, men det var Rigspolitiet, der udarbejdede udbudsmaterialet. Udbudsprocessen var udtryk for en himmelråbende uvidenhed om tolkning som profession, og i Rigspolitiet har I ladet jer besnække af et privat firma, der absolut intet professionelt kendskab har til straffesager eller til politiets - og dermed tolkenes - arbejdsmetoder.

Du forsikrer i dit brev, at »kvalitet« har vægtet 70 pct. i udbuddet, og at der heri var tre underkriterier. Tolkenes kompetencer var kun et af dem. Hvordan kan Rigspolitiet blive ved med at påstå, at kvaliteten har vægtet mest, når tolkenes kompetencer i realiteten vægtede omkring 23 pct.?

Selvstændige tolke og oversættere får ikke »månedsløn«, men derimod honorarer for udført arbejde. Det gjorde alle tolke før 1. april 2019, og det får de også efter 1. april 2019. Ifølge tal, som Rigspolitiet har sendt til

Folketingets retsudvalg 12. april 2019, havde under 15 tolke i 2018 honorarer på over kr. 450.000. Det er derfor usagligt og bevidst vildledende, når Rigspolitiet gang på gang fremhæver disse tal, der på ingen måde er repræsentative. Hvorfor fastansætter Rigspolitiet ikke bare de 10-20 tolke, der arbejder næsten fuld tid?

Ingen tolk testes i tolkning

Det er en forsvindende lille procentdel af tolkestan den, der kommer i nærheden af 25-30 timers tolkning om ugen. De fleste tolke har ingen eller meget få timer om ugen. Hvem kan forudse de kriminelles nationalitet, og hvordan kan politiet »strømline deres anholdelser«, jf. læserbrev i Berlingske 7. januar 2019?

Den »ensartede og formaliserede« test af tolkene, du nævner, består dybest set i, at tosprogede mennesker bosat i Danmark kan

tage et online-kursus med en overfladisk gennemgang af de forskellige retsinstanter. De skal dernæst gætte oversættelsen af ca. 30 juridiske termer via en multiple choice-test samt et par andre mindre tests.

Det mest graverende er dog, at ingen tolke bliver testet i ... tolkning. Tolkning er en mundtlig disciplin, som kræver sproglige kompetencer i to sprog på et højt og nuanceret niveau, og retstolke skal kunne anvende juridiske begreber og strafferetlig terminologi på begge sprog, som de fleste danskere end ikke kender.

Trods gentagne spørgsmål fra Folketingets retsudvalg har Rigspolitiet ikke villet oplyse, hvor mange tolke, der har bestået testen. Derfor spørger jeg retorisk igen: Hvor mange tolke har bestået testen?

En sikkerhedsgodkendelse hos PET giver heller ikke tolken øgede sproglige eller tolkefaglige kvalifikationer. Indtil 1. april

2019 skulle tolke på Rigspolitiets tolkeoversigt fremvise ren straffeattest. Hvorfor har Rigspolitiet ikke udvirket en sikkerhedsgodkendelse tidligere?

Med kontrakten har I givet et privat firma monopol på at levere tolkning og oversættelse og samtidig overladt ansvaret for »kvalitetsløft« til samme firma. Det er et genialt træk, idet myndighederne så berettiget kan skyde skylden på et privat firma, når retssager udsættes, skyldige går fri, og erfarne tolke søger væk, fordi deres arbejdsbetingelser er urimelige.

Jeg vil opfordre dig til at lytte til de erfarne, uddannede tolke, der kender retssystemet, metoderne og faget. Der er til dags dato 690 nu tidligere tolke, der nægter at sælge deres hårdt erhvervede, professionelle kompetencer til et »IT-bureau«, der består af tolkefagligt inkompetente ejere og medarbejdere.

I har med denne ordning udvist arrogance over for et fag, der i andre lande, som for eksempel Norge, er en anerkendt profession, hvor tolkning kræver uddannelse og særlige kompetencer. Kompetencerne forbedres ikke ved at blive målt. Opkvalificering kræver uddannelse. Hvordan vil Rigspolitiet sikre en opkvalificering gennem banale tests?

Carina Graversen er repræsentant for Translatørforeningen og medlem af Arbejdsgruppen (initiativtager til en protesterklæring mod den nye tolkeordning)